

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kahdeksas jaosto)

28 päivänä huhtikuuta 2022 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Elintarvikelainsäädäntö – Asetus (EY) N:o 2073/2005 – Elintarvikkeiden mikrobiologiset vaatimukset – 1 artikla – Liite I – Tuore siipikarjanliha – Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittama tässä liitteessä olevan I luvun rivillä 1.28 mainittujen salmonellojen esiintymistä koskeva tarkastus – Muiden patogeenisten mikro-organismien esiintymistä koskeva tarkastus – Asetus (EY) N:o 178/2002 – 14 artiklan 8 kohta – Kansallisten viranomaisten harkintavalta – Laajuus

Asiassa C-89/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Lietuvas vyriausiasis administracinis teismas (Liettuan ylin hallintotuomioistuin) on esittänyt 10.2.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 12.2.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

”Romega” UAB

vastaa

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Jääskinen sekä tuomarit M. Safjan ja N. Piçarra (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- ”Romega” UAB, edustajinaan M. Endzinas, advokatas, ja R. Čiupkevičius,
- Liettuan hallitus, asiamiehinään K. Dieninis ja R. Dzikovič,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Pavliš ja J. Vlácil,

* Oikeudenkäyntikieli: liettua.

- Tanskan hallitus, asiamiehinään aluksi M. Wolff, L. Teilgård ja J. Nymann-Lindegren, sittemmin M. Wolff,
 - Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan L. Vignato, avvocato dello Stato,
 - Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Z. Fehér ja K. Szíjjártó,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään W. Farrell, I. Galindo Martín ja A. Steiblyté,
- päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
- on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee elintarvikkeiden mikrobiologisista vaatimuksista 15.11.2005 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2073/2005 (EUVL 2005, L 338, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 27.10.2011 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 1086/2011 (EUVL 2011, L 281, s. 7) (jäljempänä asetus N:o 2073/2005), 1 artiklan ja liitteessä I olevan 1 luvun rivin 1.28 ja elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28.1.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 (EYVL 2002, L 31, s. 1) 14 artiklan 1, 2 ja 8 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä siipikarjanlihan tukkukauppiaas ”Romega” UAB ja toisaalta Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (Liettuan elintarvike- ja eläinlääkintäviranomaisen) (jäljempänä Liettuan viranomaisen) ja joka koskee kyseisen viranomaisen tekemää päätöstä määrätä Romegalle sakko ja velvoittaa se poistamaan markkinoilta siipikarjanliha, jossa oli todettu tiettyjä salmonellan serotyyppejä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus N:o 178/2002

- 3 Asetuksen N:o 178/2002 1 artiklan, jonka otsikko on ”Tavoite ja soveltamisala”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa säädetään perusta ihmisten terveyden sekä kuluttajien etujen korkeatasoiselle suojelulle elintarvikkeiden osalta ottaen huomioon erityisesti elintarvikkeiden, myös perinteisten tuotteiden, moninainen tarjonta ja varmistetaan samalla sisämarkkinoiden tehokas toiminta. – ”
- 4 Kyseisen asetuksen 14 artiklassa, jonka otsikko on ”Vaatimukset elintarvikkeiden turvallisuudesta”, säädetään seuraavaa:
 - ”1. Markkinoille ei saa saattaa elintarvikkeita, jotka eivät ole turvallisia.
 2. Elintarviketta ei pidetä turvallisena, jos se on

- a) terveydelle haitallinen;
- b) ihmisravinnoksi soveltumaton.
3. Määritettäessä, onko elintarvike turvallinen vai ei, on otettava huomioon seuraavat seikat:
- a) elintarvikkeen tavanomaiset käyttöolosuhteet kuluttajan kannalta sekä jokaisessa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheessa, ja
- b) kuluttajalle annetut tiedot, myös pakkausmerkinnässä olevat tiedot, tai yleisesti kuluttajan saatavilla olevat tiedot tietyn elintarvikkeen tai elintarvikeryhmän aiheuttamien terveyshaittojen välttämistä.
4. Määritettäessä, onko elintarvike terveydelle haitallinen, on otettava huomioon seuraavat seikat:
- a) ei ainoastaan mahdolliset välittömät ja/tai lyhyen, ja/tai pitkän aikavälin vaikutukset, jotka elintarvikkeella on sitä nauttivan henkilön terveydelle, vaan myös vaikutukset seuraaville sukupolville;
- b) mahdolliset kasautuvat toksiset vaikutukset;
- c) tietyn kuluttajaryhmän terveydelliset erityisherkkyydet, jos elintarvike on tarkoitettu kyseiselle kuluttajaryhmälle.
5. Elintarvikkeen ihmisravinnoksi soveltuvuutta määritettäessä on otettava huomioon, onko elintarvike ihmisravinnoksi kelpaamaton sille aiottuun käyttötarkoitukseen, koska se on saastunut joko vieraiden aineiden takia tai muutoin, taikka pilaantumisen, mätänemisen tai laadun heikentymisen seurauksena.
- –
7. Elintarviketta, joka on elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien yhteisön erityissäännösten mukainen, on pidettävä turvallisena yhteisön erityissäännöksiin sisältyvien näkökohtien osalta.
8. Myös silloin kun elintarvike vastaa kyseiseen elintarvikkeeseen sovellettavia erityissäännöksiä, toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä määrätäksään markkinoille saattamista koskevia rajoituksia tai vaatiakseen elintarvikkeen poistamista markkinoilta, jos on aihetta epäillä, että elintarvike ei vastaavuudesta huolimatta ole turvallinen.

– –”

Asetus N:o 2073/2005

- 5 Asetuksen N:o 2073/2005 johdanto-osan ensimmäisessä ja kolmannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
- ”(1) Kansanterveyden korkeatasoinen suoja on yksi elintarvikelainsäädännön perustavoitteista, ja siitä säädetään [asetuksessa N:o 178/2002]. Elintarvikkeiden mikrobiologiset vaarat ovat ihmisten elintarvikeperäisten sairauksien suurin aiheuttaja.

--

(3) -- Kansanterveyden suojelun edistämiseksi ja tulkintaerojen estämiseksi on asianmukaista vahvistaa yhdenmukaiset turvallisuusvaatimukset elintarvikkeille etenkin tiettyjen patogeenisten mikro-organismien esiintymisen osalta.”

6 Kyseisen asetuksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Aihe ja soveltamisala”, säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa säädetään tiettyjä mikro-organismeja koskevista mikrobiologisista vaatimuksista ja täytöntöönpanosäännöistä, joita elintarvikealan toimijoiden on noudatettava pannaan täytöntöön – yleisiä ja erityisiä hygieniatoimenpiteitä. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava tässä asetuksessa annettujen sääntöjen ja vaatimusten noudattaminen -- sanotun kuitenkaan rajoittamatta viranomaisten oikeutta ottaa lisänäytteitä ja tehdä lisämäärytyksiä muiden mikro-organismien ja niiden toksiinien tai metaboliittien havaitsemiseksi ja mittaamiseksi joko prosessien varmennukseksi vaarallisiksi epäiltyjen elintarvikkeiden osalta tai riskianalyysin yhteydessä.

--”

7 Mainitun asetuksen 3 artiklan, jonka otsikko on ”Yleiset vaatimukset”, 1 kohdassa veloitetaan elintarvikealan toimijat varmistamaan, että elintarvikkeet täyttävät liitteessä 1 vahvistetut asiaa koskevat mikrobiologiset vaatimukset. Kyseiseen liitteeseen sisältyy I luku, jonka otsikko on ”Elintarvikkeiden turvallisuutta koskevat vaatimukset” ja jonka, sellaisena kuin se on muutettuna 7.2.2019 annetulla komission asetuksella (EU) 2019/229 (EUVL 2019, L 37, s. 106), rivillä 1.28 säädetään seuraavaa:

” Elintarvike- luokka	Mikro- organis- mit / niiden toksiinit ja metabo- liitit	Näytteenotto- suunnitelma [1]		Rajat [2]		Analyyt- tinen vertailu- mene- telmä [3]	Vaatimuk- sen sovelta- mis-vaihe
		n	c	m	M		
1.28 Tuore siipikar- janliha (20)	Salmo- nella Typhi- murium (21) Salmo- nella Enteriti- dis	5	0	Ei todettavissa 25 g:ssa		EN/ISO 6579-1 (havait- semi- seen) White- Kauf- mann-Le Minorin mene- telmä (serotyypin määri- tykseen)	Myynti- aikana markki- noille saatetut tuotteet

(²⁰) Vaatimusta sovelletaan Gallus -lajin jalostusparvista, munivista kanoista, broilereista sekä kalkkunoiden jalostus- ja teurastusparvista saatavaan tuoreeseen lihaan.”

Asetus N:o 1086/2011

- 8 Asetuksen N:o 1086/2011 johdanto-osan yhdeksännessä ja kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
- ”(9) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen laatiman zoonoosien ja niiden aiheuttajien ja elintarvikeperäisten tautien puhkeamisen kehityssuuntia ja lähteitä Euroopan unionissa vuonna 2008 koskevan yhteisön yhteenvetoraportin 'Community Summary Report on trends and sources of zoonoses, and zoonotic agents and food-borne outbreaks in the European Union in 2008' [(The EFSA Journal (2010); 8(1): 1496)] mukaan noin 80 prosenttia ihmisten salmonelloositapauksista on *Salmonella enteritidis*- ja *Salmonella typhimurium* -bakteerien aiheuttamia, mikä on sama tulos kuin edeltävinä vuosina. Siipikarjanliha on edelleen ihmisissä esiintyvän salmonelloosin merkittävä lähde.
- (10) *Salmonella enteritidis*- ja *Salmonella typhimurium* -bakteereja koskevan vaatimuksen määrittäminen olisi paras tapa sovittaa yhteen siipikarjanlihan kulutukseen liittyvän ihmisissä esiintyvän salmonelloosin vähentäminen ja soveltamisesta aiheutuvat taloudelliset seuraukset. Samalla se kannustaisi elintarvikealan toimijoita toteuttamaan siipikarjanlihatuotannon aiemmissa vaiheissa toimenpiteitä, jotka voivat osaltaan vähentää kaikkien kansanterveydellisesti merkityksellisten *Salmonella* serotyyppeiden esiintyvyyttä. Kyseiseen kahteen serotyyppiin keskittyminen olisi myös johdonmukaista suhteessa siipikarjan alkutuotannolle asetettuihin unionin tavoitteisiin.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 9 Liettuan viranomainen suoritti sen jälkeen, kun Puolasta peräisin olevassa tuoreessa siipikarjanlihassa todetusta *Salmonella* Kentucky-lajin patogeenisistä mikro-organismeista oli julkaistu nopea hälytys, 19.10.2018 tarkastuksen Romegassa. Tarkastuksen aikana todettiin, että tätä salmonellan serotyyppiä esiintyi Romegan markkinoille saattamassa tuoreessa siipikarjanlihassa. Kyseinen viranomainen määräsi 4.4.2019 antamallaan määräyksellä Romegalle 540 euron suuruisen sakon muun muassa asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a ja b alakohdan rikkomisesta.
- 10 Todettuaan, että *Salmonella* Infantisia esiintyi Romegan markkinoille saattamassa tuoreessa siipikarjanlihassa, Liettuan viranomainen kielsi 12.4.2019 tekemällään päätöksellä Romegaa saattamasta enää tällaista lihaa markkinoille ja määräsi sen poistamaan jo markkinoille saatetun lihan markkinoilta ja hävittämään sen.
- 11 Romega nosti Vilniaus apygardos administracinis teismasissa (Vilnan alueellinen hallintotuomioistuin, Liettua) kanteen, jossa se vaati 4.4.2019 annetun määräyksen ja 12.4.2019 tehdyn päätöksen kumoamista. Kanne hylättiin 2.7.2019 annetulla tuomiolla, josta Romega teki valituksen ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle. Romega väittää pääasiallisesti, että asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan I luvun rivillä 1.28 kielletään ainoastaan *Salmonella* Enteritidisin ja *Salmonella* Typhimuriumin esiintyminen tuoreessa siipikarjanlihassa. Romegan mukaan muiden salmonellojen, kuten *Salmonella* Kentuckyn tai *Salmonella* Infantisin, esiintymisen perusteella ei voida katsoa, että nämä lihat olisivat asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja elintarvikkeita, jotka eivät ole turvallisia.

- 12 Liettuun viranomaisen puolestaan katsoo, että koska sen toimivalta valvoa asetuksessa N:o 2073/2005 säädettyjen sääntöjen ja vaatimusten noudattamista ei kyseisen asetuksen 1 artiklan mukaan rajoita sen oikeutta ottaa lisänäyitteitä ja tehdä lisämäärytyksiä, sillä on oikeus tarkastaa, esiintyykö tuoreessa siipikarjanlihassa kyseisen asetuksen liitteessä I olevan I luvun rivillä 1.28 lueteltujen salmonellan serotyyppeiden lisäksi sellaisia salmonellan serotyyppiä, joita ei nimetä rivillä 1.28. Lihaa ei voida sen seikan, että siinä ei ole rivillä 1.28 lueteltuja salmonellan serotyyppiä, perusteella automaattisesti pitää turvallisena ihmisravinnoksi.
- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että jotta tuore siipikarjanliha olisi asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan I luvun rivin 1.28 mukainen, siinä ei saa esiintyä kumpaakaan tässä kohdassa tarkoitetuista salmonellan serotyypistä eli Salmonella Typhimuriumia ja Salmonella Enteritidisä. Koska tämä vaatimus kuitenkin sisällytettiin siihen asetuksella N:o 1086/2011, kyseinen tuomioistuin pohtii erityisesti viimeksi mainitun asetuksen johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa mainitun tavoitteen, joka on vähentää tuoreen siipikarjanlihan kuluttamisesta aiheutuvia ihmisissä esiintyviä salmonellooseja, takia sitä, miten laaja harkintavalta toimivaltaisilla viranomaisilla on sitä koskevan tarkastuksen osalta, esiintyykö kyseisessä lihassa muita kuin asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28 lueteltuja salmonellan serotyyppiä tai muita patogeenisiä mikro-organismeja.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa tältä osin yhtäältä, että vaikka kyseisessä liitteessä vahvistettuja vaatimuksia sovelletaan vain kahteen salmonellan serotyyppiin, asetuksen N:o 2073/2005 1 artiklassa säädetään selvästi, että toimivaltainen viranomaisen voi ottaa lisänäyitteitä ja tehdä lisämäärytyksiä muiden mikro-organismien ja niiden toksiinien tai metaboliittien havaitsemiseksi ja mittaamiseksi joko prosessien varmennukseksi vaarallisiksi epäiltyjen elintarvikkeiden osalta tai riskianalyysin yhteydessä. Toisaalta kyseinen tuomioistuin toteaa, että asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 kohdassa kielletään saattamasta markkinoille sellaisia elintarvikkeita, jotka eivät ole turvallisia, ja kyseisen artiklan 8 kohdassa toimivaltaisille viranomaisille annetaan laaja harkintavalta sitä varten.
- 15 Tässä tilanteessa Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Liettuan ylin hallintotuomioistuin) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko asetuksen [N:o 2073/2005] 1 artiklaa ja [asetuksen N:o 178/2002] 14 artiklan 8 kohtaa tulkittava siten, että niissä annetaan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille harkintavalta määrittää, että tuore siipikarjanliha, joka täyttää asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28 säädettyt vaatimukset, ei täytä asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 ja 2 kohdan vaatimuksia, tapauksessa, jossa kyseiseen elintarvikeluokkaan kuuluvassa elintarvikkeessa esiintyy muita salmonellan serotyyppiä kuin asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28 mainitut, kuten nyt käsiteltävässä asiassa on todettu?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko asetuksen N:o 2073/2005 1 artiklaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 8 kohdan kanssa, tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen voi pitää asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuna muuna kuin turvallisena sellaisesta

tuoreesta siipikarjanlihasta koostuvaa elintarvikeryhmää, jossa on todettu muita patogeenisia mikro-organismeja kuin asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28 mainitut salmonellan serotyypit.

- 17 Aluksi on muistutettava, että asetuksessa N:o 2073/2005 säädetään sen 1 artiklan mukaan ”tiettyjä mikro-organismeja koskevista mikrobiologisista vaatimuksista” elintarvikealalla ja valtuutetaan toimivaltainen viranomaisena paitsi varmistamaan, että näitä vaatimuksia noudatetaan, myös ”ot[tamaan] lisänäytteitä ja te[kemään] lisäämääriä muiden mikro-organismien ja niiden toksien tai metaboliittien havaitsemiseksi ja mittaamiseksi joko prosessien varmennukseksi vaaralliseksi epäiltyjen elintarvikkeiden osalta tai riskianalyysin yhteydessä”.
- 18 Tästä säännöksestä, kun se luetaan yhdessä asetuksen N:o 2073/2005 johdanto-osan kolmannen perustelukappaleen kanssa, ilmenee näin ollen, että vaikka kyseisessä asetuksessa säädettyjä mikrobiologisia vaatimuksia sovelletaan ainoastaan kyseisen asetuksen liitteessä I lueteltuihin patogeeneihin mikro-organismeihin, toimivaltainen viranomaisena ei ole velvollinen rajaamaan suorittamia elintarvikkeiden analyysijä tarkastuksiin, jotka koskevat pelkästään näiden mikro-organismien esiintymistä elintarvikkeissa.
- 19 Lisäksi on niin, että vaikka asetuksen N:o 2073/2005 3 artiklan 1 kohdassa asetetaan elintarvikealan toimijoille velvollisuus varmistaa, että elintarvikkeet täyttävät tämän asetuksen liitteessä I vahvistetut asiaa koskevat mikrobiologiset vaatimukset, tämä velvollisuus ei voi estää toimivaltaisia viranomaisia tutkimasta kyseisen asetuksen johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa mainitun kansanterveyden korkeatasoisen suojan tavoitteen mukaisesti muita kuin kyseisessä liitteessä tarkoitettuja patogeenejä mikro-organismeja. Kuten Euroopan komissio on kirjallisissa huomautuksissaan korostanut, elintarvikealan toimijoiden on kyseisessä liitteessä olevassa 1 luvussa säädettyjen elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien vaatimusten huomioon ottamiseksi sisällytettävä soveltamiinsa menettelyihin systemaattisia tarkastuksia, jotka koskevat tietyistä mikro-organismeista aiheutuvaa saastumista; tästä velvollisuudesta ei kuitenkaan seuraa, että yksistään edellä mainituissa vaatimuksissa tarkoitettujen patogeenisien mikro-organismien olisivat vaarallisia kansanterveydelle.
- 20 Tätä arviointia tukee asetus N:o 178/2002, jossa vahvistetaan sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan unionin elintarvikelainsäädännön perusta. Kyseisen asetuksen 14 artiklan 8 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että ”myös silloin kun elintarvike vastaa kyseiseen elintarvikeeseen sovellettavia erityissäännöksiä, toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä määrätä markkinoille saattamista koskevia rajoituksia tai vaatiakseen elintarvikkeen poistamista markkinoilta, jos on aihetta epäillä, että elintarvike ei vastaavuudesta huolimatta ole turvallinen”.
- 21 Asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 ja 2 kohdasta ilmenee, että elintarvikkeiden, jotka eivät ole turvallisia, eli terveydelle haitallisten tai ihmisravinnoksi soveltumattomien elintarvikkeiden saattaminen markkinoille on kiellettävä (tuomio 19.1.2017, Queisser Pharma, C-282/15, EU:C:2017:26, 44 kohta).
- 22 Tässä yhteydessä kyseisen asetuksen 14 artiklan 7 kohdassa täsmennetään, että elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien unionin erityissäännösten, kuten asetuksen N:o 2073/2005 säännösten, nojalla tehty elintarvikkeen luokittelu turvalliseksi pätee vain ”[unionin] erityissäännöksiin sisältyvien näkökohtien osalta”.

- 23 Asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1, 2, 7 ja 8 kohdassa sallitaan siten se, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset toteuttavat asianmukaisia toimenpiteitä määrätäkseen sellaisten elintarvikkeiden, joiden osalta niillä on objektiivisista syistä aihetta epäillä, että elintarvikkeet eivät ole siitä huolimatta, että ne vastaavat kyseisiin elintarvikkeisiin sovellettavia unionin oikeuden erityissäännöksiä, turvallisia, markkinoille saattamista koskevista rajoituksista tai vaatiakseen kyseisten elintarvikkeiden poistamista markkinoilta. Tätä säännöstä on tulkittava laajasti, kun otetaan huomioon sen merkitys tämän asetuksen 1 artiklan 1 kohdan mukaisen ihmisten terveyden sekä kuluttajien etujen korkeatasoisen suojelun saavuttamiselle.
- 24 Tästä seuraa, ettei asetusta N:o 2073/2005 voida tulkita siten, että se estää toimivaltaista viranomaista toteuttamasta asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuja asianmukaisia toimenpiteitä tuoreen siipikarjanlihan kaltaisen sellaisen elintarvikeryhmän osalta, joka vastaa tämän tuomion edellisessä kohdassa esitettyä kuvausta.
- 25 Tältä osin on lisättävä, että asetuksen N:o 1086/2011 johdanto-osan yhdeksännestä perustelukappaleesta ilmenee, että noin 80 prosenttia ihmisten salmonelloositapauksista oli vuonna 2008, kuten sitä edeltävinä vuosina, Salmonella Enteritidis- ja Salmonella Typhimurium -bakteerien aiheuttamia ja siipikarjanliha on edelleen ihmisissä esiintyvän salmonelloosin merkittävä lähde. Kyseisen asetuksen johdanto-osan kymmenennessä perustelukappaleessa täsmennetään kuitenkin, että näihin kahteen serotyyppiin keskittymisen pitäisi samanaikaisesti kannustaa elintarvikealan toimijoita toteuttamaan siipikarjanlihatuotannon aiemmissa vaiheissa toimenpiteitä, jotka voivat osaltaan vähentää kaikkien kansanterveydellisesti merkityksellisten salmonellan serotyyppien esiintyvyyttä.
- 26 Kuten Liettuan, Tšekin ja Italian hallitukset sekä komissio korostavat, on niin, että vaikka Liettuan viranomaisen nyt käsiteltävässä asiassa tuoreessa siipikarjanlihassa toteamat salmonellan serotyypit eli Salmonella Kentucky ja/tai Salmonella Infantis vaikuttavat olevan vähemmän laajalle levinneitä tyypejä kuin Salmonella Typhimurium ja Salmonella Enteritidis, kahden ensin mainitun serotyypin vahingollista vaikutusta terveydelle ei kuitenkaan voida sulkea pois.
- 27 Toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 8 kohdan, sellaisena kuin sitä on tulkittu tämän tuomion 23 kohdassa, mukaisesti, voidaanko näiden serotyyppien, joita ei mainita asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28, esiintymisen perusteella epäillä, että kyseessä oleva tuore siipikarjanliha ei ole asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 2–5 kohdassa tarkoitettulla tavalla turvallista, ja voidaanko kyseisten serotyyppien esiintymisen perusteella oikeuttaa kyseisen viranomaisen toteuttamat toimenpiteet kyseisen asetuksen 14 artiklan 8 kohdan perusteella suoritettuina ”asianmukaisina toimenpiteinä”.
- 28 Esitettyyn kysymykseen on edellä esitetyn perusteella vastattava, että asetuksen N:o 2073/2005 1 artiklaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 8 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pitää asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuna muuna kuin turvallisenä sellaisesta tuoreesta siipikarjanlihasta koostuvaa elintarvikeryhmää, jossa on todettu muita patogeenisia mikro-organismeja kuin asetuksen N:o 2073/2005 liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28 mainitut salmonellan serotyypit.

Oikeudenkäyntikulut

- 29 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Elintarvikkeiden mikrobiologisista vaatimuksista 15.11.2005 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2073/2005, sellaisena kuin se on muutettuna 27.10.2011 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 1086/2011, 1 artiklaa, luettuna yhdessä elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28.1.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 14 artiklan 8 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pitää asetuksen N:o 178/2002 14 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuna muuna kuin turvallisena sellaisesta tuoreesta siipikarjanlihasta koostuvaa elintarvikeryhmää, jossa on todettu muita patogeenisiä mikro-organismeja kuin asetuksen N:o 2073/2005, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1086/2011, liitteessä I olevan 1 luvun rivillä 1.28 mainitut salmonellan serotyypit.

Allekirjoitukset